

Oponentský posudek bakalářské práce kol. Jiřího Perglera Koreferenční řetězce s nespécifickou a generickou referencí v češtině

Téma práce kol. Perglera vychází z potřeb běžícího projektu anotace koreference v Pražském závislostním korpusu. Je třeba předeslat, že anotace koreference je ve světové počítačové lingvistice novým tématem, na češtině se nyní provádí poprvé a pro problematiku koreference v češtině existuje jen málo odborné literatury. Úspěšné zpracování jistého výseku z této tematiky proto vyžaduje značnou samostatnost – přejímat nelze, není odkud.

Autor vychází z vlastní zkušenosti anotátora koreferenčních vztahů, která mu umožnila pečlivě se seznámit pečlivě s jazykovým materiálem a s klasifikací uplatňovanou při anotaci. Ve svém výzkumu vychází zejména z disertace své spolupracovnice Anny Nédolužko (2010), která představuje soubor instrukcí pro anotaci a jejich teoretické opodstatnění. Kol. Pergler se staví polemicky vůči Nédolužčinu pojetí nespécifické a generické reference (což je obecně v rámci koreference poměrně složité téma). Poukazuje na několik nesrovnalostí, které přináší dosavadní způsob anotace, rozlišující pouze dva typy koreference – NP se specifickou referencí na jedné straně a NP s generickou nebo nespécifickou referencí na druhé straně.

Nejprve na základě vlastní praxe ukazuje několik typů problematických dokladů, posléze podrobně rozebírá odbornou literaturu k tématu, zhodnocuje ji a porovnává její pojetí se způsobem anotace v Pražském závislostním korpusu. Navrhuje vlastní klasifikaci typů reference založenou na dvou protikladech: individuálnost – generičnost a specifičnost – nespécifičnost. Jednotlivé typy reference detailně a pečlivě vymezuje a charakterizuje také jejich kombinační možnosti v koreferenčním vztahu. Na základě předložené klasifikace pak přesvědčivě zařazuje problematické doklady předložené v úvodu. Vhodnost své klasifikace pak znovu ukazuje na rozboru tří dalších textů.

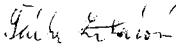
Na postupu kol. Perglera je třeba ocenit důslednou systematičnost, přehlednost, stručnost, a přitom hloubku zpracování. Zvláštní pozornost a ocenění si zaslouží dvě skutečnosti. Za první, autor v této práci vychází z praktických potřeb výzkumu a po exkurzu do teorie a vytvoření vlastního teoretického rámce se dokázal k těmto praktickým otázkám vrátit a poskytnout pro jejich řešení jednoduchý aparát. Za druhé, ačkoli tato práce vychází z praxe a kol. Pergler jako anotátor se setkává právě s praktickou stránkou výzkumu, důkladně nastudoval jiná teoretická řešení a nepolemizuje s dosavadními anotačními postupy pouze na základě vlastní intuice, k čemuž by bylo jednoduché sklouznout. Celkově se mu tedy podařilo velmi šťastně vyvážit teoretickou a praktickou stránku svého výzkumu.

Autora prosím o zodpovězení následujících otázek:

- 1) Jak jsou do vaší klasifikace zapojena další kritéria, jichž užíváte (hypotetičnost NP, nevymezenost NP)?
- 2) Je z praktického hlediska možné tuto klasifikaci do anotace Pražského závislostního korpusu dodatečně zavést?

Po jazykové a formální stránce je práce bezchybná. (Mohla by obsahovat seznam zkratek.) Celkově přesahuje nároky na bakalářskou práci, proto ji vřele doporučuji k obhajobě s ohodnocením výborně.

V Praze dne 5. 9. 2010

PhDr. Šárka Zikánová, Ph.D.